

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 194.

V Ljubljani, v soboto 23. avgusta 1884.

Letnik XII.

Korak k slogi.

Tisočletna zgodovina slovanskega naroda spričuje da je najhujša in naglobokejša rana, ki razjeda to velikansko drevo, čegar mogočne veje se razprostirajo v dobrem delu Evrope in starodavne Azije — nikoli ne prenehajoča nesloga. Prvi trenutek, ko je stopil slovanski narod na zgodovinsko pozorišče, imel je že to pogubonosno napako in prvi pisavec, ki je načrtal poteze tega naroda, omenjal je kot njegovo najbolj skelečo in najnevarnejšo rano — needinost. Needinost je znak, ki spremlja Slovane od njihove zibelj skozi vsa mnogostevilna stoletja do sedanje dobe. Marsikaj se je že spremenilo v življenji velike slovanske družine, marsiktera slabost, pa tudi marsiktera dobra in častna lastnost je že v temi preteklosti in pozabljenosti, a naše največje gorje, sramotna nesloga nam je ostala v taki moči in sili, kakor je bila pred tisoč leti. Vse približevanje posameznih vej ali rodov, vse spoznavanje medsebojnih razmer, še ni moglo zasuti propada, ki loči ta in oni slovanski rod. Ali je mar že padla mogočna stena, ki se sramotno vzdiguje med Hrvati in Srbi, kakor da bi si bila najrazličnejša in najbolj si nasprotujoča naroda! Ali je mar že razdjan stoleten nasip, kterege sta si ruski in poljski rod, drug proti drugemu skozi več stoletij utrjevala, kakor da ne bi bila brata, in se ne pretakala po njihovih žilah ista kri! Ni še padla mogočna stena, ni še razdjan nasip na žalost vsakega pravega rodoljuba. Nekolika razlika v šegi in navadi, posebno in pa največ razlika v veri stoji zaželeni slogi in bratskemu sporazumljenju na poti. Pravoslavnim mrzé katoličanje in ti gledajo nezaupno one; saj še med katoličani rimskega obreda in onimi grško-slovanskega ni takega ljubeznivega prijateljstva, kakor bi moralo biti med brati iste krvi in iste vere. Prevelika je bila namreč mržnja in nezaupnost med Poljaki in Rusini, da bi jo mogli moléé prebaviti.

Kako dobro došla nam je toraj vsaka najmanjša novica, da sloga med nasprotnimi si rodovi navzlic silnim zaprekam vendar-le napreduje! Kako dobro dè našemu sreču, ako vidi napredek v slogi! Kakor poživi blagodejen dež suho in onemoglo zemljo, tako pokrepča tak vesel pojav naše obupljivo in tužno sree.

In te dni moremo zabilježiti tak vesel dogodek. Res, da ni na prvi pogled nič kaj velikanskega, Rus še ni podal Poljaku prijateljske roke, a podala jo je grško-katoliška duhovščina rimsko-katoliški in po nji grško-katoliška ali rusinska cerkev svoji enakorodni sestri, rimski cerkvi. Ta dogodek je tem bolj vesel in zasluži tem več pozornost, kolikor bolj se je ohladila zadnja leta in dneve med obema sestrama ljubezen in sicer tako, da so poročali listi, da se misli rusinska cerkev odtrgati od katoliškega Rima. Hvala Bogu, da se ni njihova bojazen v najmanjšem delu spolnila in da so bili vsi judovski in pojudenti listi v svojem hudobnem in škodoželjnem prerokovanju v taki meri osramoteni. Ta dogodek je brez dvoma najlepša priprava za prihodnje leto, ko bodo vsi Slovani brez razlike skupaj na Velehradu praznovali tisočletni dan, kar je sprejel njihov skupni apostelj sv. Metod nebeško krono za svoje sadunosno pa tudi težavno delovanje med Slovani.

Kar je bilo do sedaj nekaj nenavadnega in se le prav redkokrat zgodi, zgodilo se je pretečene dni.

Grško-slovanski metropolit in Lvovski nadškof Silvester Sembratovič je imenoval moravskega duhovnika Ignacija Wurma, ki je ob enem deželni in državni poslanec za konzistorijalnega svetovalca pri katoliškem grško-slovanskem konzistoriju v Lvovu. Ta čast ga pa ni doletela toliko zaradi njegovega uspešnega delovanja v zborih, marveč radi nevtrudljivega prizadevanja, da bi prenehal razkol, ki deli Slovane v dva tabora in bi se vsi kmalo zedinili pod varnim krilom večnega Rima. Kaj zanimiva diploma je pisana v ruskem jeziku, pa pridejana ji je tudi latinska prestava. Priobčimo le posnetek.

Prevzvišeni cerkveni knez omenja najprvo svoje prizadevanje, da bi se na meji med vzhodom in zapadom ohranila v polni moči edino prava katoliška cerkev in da bi se popolnoma spolnile besede velikega papeža Urbana VIII.: „Po Vas, moji Rusini se bo kakor upam, cel izhod spreobrnil.“ To je res velika, pa tudi častna in za cel svet blagonosna naloga. A treba je za tako žetev tudi veliko delavcev. Tacih vzornih mož, ki delujejo za povišanje in razširjenje katoliške cerkve, ki pospešujejo trenutek, v katerem bodo prenehali razkoli in krive vere in v katerem bo sveta apostolska stolica zbrala pod svojim mogočnim žezlom vse zemeljske, narode tacih vnetih mož pravi Lvovski nadškof, je še precej v njegovi nadškofiji. A če tudi ima v svoji nadškofiji nekoliko tacih mož, ga vendar prav iz srca veseli, ko vidi, da je tudi izven njegovega okrožja nekaj tako gorečih katoličanov, ki so posvetili vse svoje moči zedinjenju razkolnikov z rimsko cerkvijo. Med njimi mora omeniti v prvi vrsti moravskega duhovnika Ignacija Wurma. Dalje pa nadškof po besedah nadaljuje: Vemo dobro, da se vse Tvoje misli, prizadevanja in namenizdružujejo v jedni glavni ideji: da bi se ves vzhod zedinil v veri, upanji in ljubezniz zapadom, s sveto apostolsko rimsko stolico, z nezmotljivim vidnim učenikom Kristusovih nauk in da bi usmiljeni Bog uslišal ponižne prošnje, ktere mi, vsak po svojem obredu pošiljamo pred prestol Najvišjega za versko zedinjenje vseh narodov.

Bog Te potrdi in ohrani v teh blagonosnih namenih. Mi pa v polno priznanje Tvojih zaslug in v znak spoštovanja s tem pismom podelimo naslov in dostojanstvo svetovalca našega metropolitnega konzistorija.

S tem činom je podala rusinska grško-katoliška cerkev roko rimsko-katoliški. Dobro znamenje je to posebno sedaj, ko si liberalna stranka med Rusini vse prizadeva, da bi zapeljala narod v pogubonosni razkol in s pomočjo ruskih agentov in bliščečih rubljev na vse pretege narod hujška in ščuje zoper Rim. Žalibog da je vse njihovo prizadevanje brez uspeha. Bog daj, da bi ta znak približanja Rusinov k rimskim katoličanom imel dokaj več djanstvenih nasledkov!

Katoliška cerkev varuje družbinsko prostost narodom.

(Konec.)

Zato se nikakor ni čuditi, da v krščanskih deželah tiranstvo ni moglo zavladati; azijski despotizem se v krščanski zgodovini kaj poredkoma nahaja; vse drugače je bilo to in je še v paganskih narodih.

Da je pa cerkev mogla despotizem zatirati in mu jemati moč, da ni mogel dvigniti šopirno svoje glave kriško, to moč si je ohranila ona s tem: da je proglasila in dokazala, da je ona duhovno kraljestvo na tem svetu, zato pa je tudi zahtevala vedno avtonomijo. S tem je že odlomila ost despotizmu: svetne oblasti se niso smele vtikati v dušno-verske zadeve. Nasproti ste si toraj stali dve v svojem delokrogu samostojni oblasti: cerkev in država. Obe ste imele svoj temelj v Bogu, ter bile druga drugi v podporo. Vsaka je skrbela, da so se varovale njene pravice; ravno ta medsebojna razmera je hranila in varovala družbinsko prostost. Celó protestant Gustav Diezel pravi: „Ne dá se tajiti, da je bila v katoliški državi avtonomija (samostojnost) in prostost cerkve varstvo proti despotizmu.“ Zato je despotizem (trinoštvo) čisto tuja stvar srednjemu veku, in ako ga je kak Henrik IV. hotel dovesti do veljave, je vložila cerkev svoj „veto“ (prepoved). Zato nam podoba katoliškega srednjega veka ne kaže one brezbarvne enoličnosti, kakoršno nam kaže sedanji čas s svojo absolutistično državno vsemogočnostjo, ko le oblasti mislijo in delajo, ljudstvo pa mora prav kot papirnat možicelj na niti skakljati tako, kot se zahteva od njega; podoba katoliškega srednjega veka je bujna, živa in vesela. Ako je tudi sem in tje preprega temna senca, a glavni značaj je bila družinska prostost. V tej podobi se odsvita prava, naravna prostost, kaže se nam iz nje veselo ljudstvo, ki dela in hrepeni po pravi sreči; o mrtvem tvarinskem življenji rodovin in trgovin sedanjega časa ondi ni sledú! In to je prav naravno! Država se je ravnala po cerkvenem organizmu in ako je cerkev dajala prostost narodom, je v tem cerkev posnemala tudi država.

Vsak stan je imel svoje zastave, svoje praznike, in svoje državljanske pravice. Mesta, vasi in gradovi so imeli svoje privilegije (predprave) in ravno te pravice in ti privilegiji so bili nekaj jez proti despotizmu. Pa cerkev in država nista delila samo pravice in privilegij, nakladala sta tudi dolžnosti in delo. Privilegij brez dolžnosti pripelja v mehkužnost, nakladati le dolžnosti brez pravice, brez privilegij je trdo, že nekoliko sužnosti. Zato katoliški srednji vek ni imel in ni gojil tistega „filisterstva“, kakoršnega kaže naš čas s svojim „geschäftom“. Privilegiji in dolžnosti, neodvisnost in podložnost, te rodé še le moč in vrednost v človeku in v državi.

Tako je katoliška cerkev res mati in varhinja družbinske prostosti. Poslušajmo še h koncu odličnega protestanta, zgodovinarja Janeza Müllerja, ki pravi: „Gregor VII., Aleksander III., Inocenc IV. so sezidali jez proti reki, ki je žugala površju zemlje; tñ so sezidale njihove očetovske roke hierarhijo in poleg nje so ustanovili prostost vseh držav. — Brez papeža je bila cerkev kot armada, ktere vojskovodja je ubit; brez hierarhije bi Evropa ne imela nobene družbe, ki bi varovala splošen blagor.“ Tako piše protestant. Glaven dokaz pa za našo trditev je ta, kterege smo že omenili: absolutizem v resnično katoliških državah nikdar ni mogel pognati korenin. Še le, ko je jenjala cerkvena moč, je začel despotizem zopet vzdigovati svojo glavo. Da jo vzdiguje ter nosi že precej po koncu z nogami teptaje družbinske pravice posameznih rodovin, trgovin in ljudstev — sploh družbinsko prostost — bodisi v podobi samooblastja (monarhije) bodisi v po-

dobi vstave (konstitucije). Se vé, podlaga je obema ena in ista in to liberalno brezverstvo, preziranje in zaničevanje katoliške cerkve in njenih blagih osrečevalnih nauk.

F. R.

Bismarek in delavci.

Kmalobode štirideset let, odkar se je liberalizem polastil neomejene oblasti v deželah zapadne in srednje Evrope. Počasi se je razvijal stari liberalizem ter porodil novošegnega, evangelij kapitalizma in lože framašonske, kteremu ni ničesa več svetega. Vse vlade so zajemale iz njegovega vira svojo politično modrost, narodi so več ali manj pričakovali od njega vse pomoči. Vsled tega se je prevzel ter narodom vzrastel čez glavé, tu je družba spoznala svojo krivo pot, čutila bližajoči se pogin ter se vprla svojim vodjem, ker je kaj drugega pričakovala od njih. In to je socijalno vprašanje, ki vsem liberalcem tla spodkopava.

Tako je, in dela je preobilo. Je pa li sedaj živeče človeštvo kos svoji nalogi? Žalibog, da se ravno v nasprotni razmeri le malokteri politik in narodni gospodar povzdigne nad črto posebnosti. Rusija nima nikakega Nikolaja, Avstrija nobenega Metternicha, Anglija ne porodi nobenega Palmerstona, Francija niti Luisa Napoleona. Le v Nemčiji živi že stari, a še vedno jekleni mož, na kterega se ozira, to smemo trditi, ves svet.

Tudi Bismarek je bil svoje dni liberalce, ali on spreminja svojo barvo, kakor kameleon. Sledili so mu liberalci v kulturnem boji skoz strn in drn; njihovo geslo je bilo: „Kar bode hotel knez Bismarek, hoteli bodemo tudi mi; to je naš nezapisan načrt in damo mu popolno oblast“. Ko jim je pa Bismarek predložil socijalno vprašanje, nastopilo je mnogo liberalcev drugo pot, in ti ga obdelujejo in napadajo po svojih listih kot moža sprememb, nasprotij in predrznih poskusenj. Toda zakaj naj bi bil Bismarek le v zunanji politiki nezmotljiv? In kje bodo dobili oni, ki hočejo socijalno reformo sprejeti iz njegovih rok nespremenjeno, novega vodnika, ako odstopi sivi starček s pozorišča.

In kaj namerava Bismarek s socijalnimi postavami? Pomagati hoče delavcu na troji način: s colno obrano, ki delo množi in plačilo povišuje; drugič z boljšo razdelitvijo davka, po kateri bi bili nižji davkoplačevalci mnogo na boljšem; tretjič hoče Bismarek skrbeti za bolne, stare in nesrečne delavce.

Pri razgovoru meseca marca pristavil je Bismarek: Vprašanje o visokosti plačila in časi dela država s postavami kaj težko reši, ker tako bi se lahko škodljivo motila osebna prostost. „S tem bi propadla tudi obrtnija, ker ne bi mogla nositi teže kratkega dela za visoko plačilo. To je toraj prava meja, pred katero mora obstati vsak postaven vpliv.“

Bismarek toraj hoče varovati kapitalizem in delavca.

Ko je razvijal svoj načrt v nemški zbornici, izšla je v Lipskem knjižica, v kateri pisatelj skuša rešiti vprašanje, kako naj se družba obvaruje prevrata četrtega stanú. Akoravno se pisatelj skoraj boji povedati svoje mnenje, vendar ne najde drugega pomočka kakor državni socijalizem. „Z daljnim podražavljenjem različnih zaslužil (Erwerbsmittel): železnicami, samoprodajo tobaka, državnimi zavarovalnicami, ubožnimi blagajnicami, zavetišči za uboge in onemogle itd. — mora se prevzeti vedno več delavskih moči v državno službo, navezati na obstoječo državo ter jih odtegniti vplivu prevratne stranke“.

Te misli so popolnoma enake onim, ki jih Bismarek goji o državi prihodnosti. Pripoznal je samoprodajo tobaka kot svoj „zadnji ideal“, o svojih govorih priporočal in omenjal je vedno tudi druge točke. Natihoma je imenoval samoprodajo tobaka „patrimonium revežev“, a novi davki mu povsod dobro služijo. Zato je poslanec E. Richter že l. 1881 rekel v zbornici: „Ista svota se šestkrat obljubuje na različne strani“. Kakošen obraz pa bi imela socijalna država?

Glavno prusko konservativno glasilo „Kreuztg.“ spremlja Bismarka dolgo pot s pohvalo; a ko pride do podržavljenja delavcev, prestraši se in obstoji. „Jasno je, da se nova država gledé materijalne vsebine svojega življenja v ničem ne loči od socijalistične države, prihodnosti, ako vsi delavci postanejo državni uradniki. Država postane potem velika posilna delavnica in bi ne mogla biti brez

despotične vlade. Gori omenjeni pisatelj toraj dosledno vidi, da je preosnova kraljestva Hohenzoller-jev v cezarizem na demokratični podlagi zgodovinski namen nemškega ustavnega razvoja, in najde, da je vsled občne direktne volilne pravice v državni zbor nemško cesarstvo namazano s precejšnjo mero demokratičnega olja“.

Iz njegove triletné politike na socijalnem polji se razvidi, da se briga največ le za obrtnijske delavce. Pisal je sicer o priliki agitacije za colno obrano svoja „kmetška pisma“, da bi odvrnil meščane in kmete od „mož z dolgimi jeziki“; sploh se je pa za kmeta in rokodelca malo zmenil. Poslanec Richter je povdarjal proti Bismarku, da bo nova postava več koristila kapitalistom, kakor delavcu, rekoč: „Delavci (poljedelci), pomagači in hlapci silili bodo k veliki obrtniji vsled vabljive državne podpore in tako se bodo ponujali za manjše plačilo tako dolgo, dokler se ne bode poravnala državna podpora vsled manjšega plačila. Državna podpora bode nagrada za veliko obrtnijo, ne pa za delavce, in to se pravi, umetno podpirati veliko obrtnijo na stroške rokodelstva in kmetijstva itd.“

Bismark je sicer ponavljal skoz usta dr. Laskerja, da brez državne doklade postave ne more sprejeti; kajti bilo bi proti njegovi vesti, vstanoviti državno napravo, ter izreči zavarovalno silo brez državne pomoči; vendar je pri obravnavi postave v zbornici doklada bila odbita. A zviti Bismark je le vedel pri tretjem načrtu vtihotapiti državno doklado, namreč državno garancijo za vsako insolventno zavarovalnico. Minister je sicer povdarjal, da do tega ne bo nikdar prišlo, in da je določba le bolj „dekorativna“, ali zbornica bila je drugega mnenja. Poslanci niso hotli državi nalagati dolžnosti propadle družbe, temveč družba sama naj prevzame vso odgovornost. Pa načelno so sprejeli državno garancijo, to pa je le začetek zavarovalnega sistema.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Notranje dežele.

Volitve po zelenem Štajarji za Slovence so dokončane; kajti velikoposestvo za nas ondi nima pomena, ker v tem ni mogoče zmagati. Pač pak smemo zadovoljni biti z vspehom, ki smo ga doživeli pri volitvah za kmečke občine kakor tudi z onim, če prav negativnem, ki se je pokazal po mestih in trgih. Slovenski poslanec profesor Žolgar dobil je, ako bi mesta Celja ne bilo, 262 glasov, nasprotni kandidat, dr. Neckermann pa 142. Slovenski poslanec ima toraj po mestih razun Celja lepo in pomenljivo večino 120 glasov, ktera jasno kaže, da so mesta in trgi razun nemčurskega gnjezda Celja v naših rokah. Mesto Celje (kjer so pritisnili uradniki), z 268 glasovi za nasprotnega in sedanji vladi sovražnega kandidata, dr. Neckermann, dalo je povod propada slovenskemu poslancu. Razmere so jako slične nekdanjim Ljubljanskim in zatoraj pač lahko rečemo, da se tukaj ne bo poprej za nas bolje obrnilo, dokler v Celji med uradniki ne potegne drug veter, ki ne bo vladi naravnost v obraz pihal, za kar bi se slavna vlada še v teku tega leta pobriniti smela, kajti drugo leto pridejo volitve v državni zbor, za ktere, ako vse pri starem ostane, slabo kaže. Kako in koliko si je prejšnja liberalna vlada prizadevala pogladiti si pota pred vsako volitvijo, nam je vsem še v živem spominu, koliko si v tem smisli prizadevajo vlade po širokem svetu, pripovedujejo nam dan na dan časniki široke vrste! Le v Avstriji je v teku petih let običajno postalo, da smejo služabniki gospodu nagajati in mu naravnost nasprotovati, in kakor vse kaže, smeli bodo tudi še nadalje, kajti taisti se rekrutirajo iz izvoljenega naroda Germanov ali odpadnikov, ki se v Avstriji posebnih pravic razveseljujejo.

Pelletnica Taaffejeve vlade je avstrijskim, kakor tudi inostranskim časnikarjem sedaj, ko je v političnem življenji suša, ali kakor je ta čas svoje dni v „Zori“ gosp. prof. Janko Pajk imenoval, „čas kislega mleka“ — jako ugodna. Rešetajo jo vsak po svoje. Kako da pišejo avstrijski židovski listi o njej, nam je znano, sramotilno namreč, saj nam pa tudi niso merodajni; vse drugačni glasovi prihajajo pa iz inostranstva, kjer avstrijske razmere iz objektivnega stališča opazujejo. Politikarji te vrste se vsi o Taaffejevi vladi jako sočutno izrekajo in jo naravnost imenujejo zgodovinsko dobo, t. j. kteri se bo v avstrijski zgodovini odkazala lastna doba, doba, v kteri se je Slovanu dovolilo nekoliko več duška, kakor ga je imel do sedaj. Ta doba bi se pač po pravici lahko imenovala doba slovankega oddihljeja, več pa ona ni in ne more biti. Pač si minister grof Taaffe mnogo prizadeva, da bi tudi Slovane pri-

peljal do ravno tistih pravic, kakor jih uživajo Nemci v Avstriji, toda vsi njegovi napori so in ostanejo le pobožne želje in prazni poskusi, dokler se on po izgledu svojega kolege ogerskega ministra Tisze ne bo obdal z drugimi načelniki, tako na Dunaji, kakor tudi zunaj po deželi. Dokler grof Taaffe ne bo imel za izvrševanje svojih določeb ljudi na svoji strani, ki se ne bodo z ujimi igrali, ki jih ne bodo po svoje obračali in tolmačili, kakor se bo vsakemu poljubilo, tako dolgo tudi ne bo dosegel miru med narodi in mi ne bomo imeli enakopravnosti, in naj tudi še petnajst let minister ostane. Kaj pomaga, če pravi grof Taaffe ali pa minister Pražak: to in to za Štajarsko mora biti belo, ako pa je ravno tisto, preden doli pride, že črno kot oglje!

Kalnokyjevo potovanje v Varzin daje fakijskim politikarjem poleg drugega že do dobrega premlačenega domišljevanja tudi še povod do sklepa, da potovanje prav nič drugega ne pomeni, kakor približevanje Rusije k avstro-nemški zvezi. Ako se to zgodi, tako modruje „D. Ztg.“, potem se bo pa v Avstriji kar čez noč druga pesem pela. Lepi dnevi Slovanom prijazne vlade stekli se bodo, kajti takoj ko bo Rusija tretja v zvezi, v Avstriji pač ne bo nobenega povoda več, Slovanom dobrikati se, kar se sedanji vladi potrebno zdi že zaradi kakakega slučajnega pretepa z Rusijo. — Tako toraj! Sedaj še le vemo, pri čem da smo! Kdo bi se ne smejal taki državni modrosti fakijskega glasila. Zato toraj dobrika se sedanja vlada Slovanom, ker se jih boji, da bi ji ne postali morda ubežniki v ruski tabor, ako bi se danes ali jutri Rusija in Avstrija sprijeli! Saj sami sebe ne smešite; ob enem si pa zapomnite, da Slovani nimajo navade državnih črnorumenih ograj preskakovati, kakor vi, fakijski liberalci po Severočehah vsak dan poskušate in delate. Sedanja vlada poskuša Slovanom pravična biti, ker član XIX. temeljnih postav tako zahteva, ktereja vi le po eni strani poznate. Časi, ko je bil ta član med staro šaro zakopan, so minuli, in nadjamo se, da z vašim gospodarstvom se več ne povrnejo. Vlada Auerspergova je bila. Z dobro vestjo ona lahko reče sama o sebi: „Fuit Illium, fuimus Troes, fuit ingens gloria Teucrorum!“

Novica o **ruskih emisarjih**, ki po Bosni in Heregovini hodijo in za zopetno vstajo propagando delajo, ni drugega nego debela časnikarska raca, ki je iz Serajeva letela v Budapešt, ter se ondi vsedla na „Pester Lloyd“. Vse, od začetne črke do poslednje pike je zlagano. V Bosni živa duša ne vé, niti za ruske poslance niti za dotično opozoritev, ktero je baje zapovedništvo XV. vojne kora zaradi taistih ruskih mož po postajnih zapovedništvih razposlalo. Tako poroča „Bosn. Post“.

Vnanje države.

Kalnoky je Varzin in Bismarka zapustil ter se zopet proti domu obrnil. Nihče ne vé, po kaj je šel tje, sodi in ugiblje se pa različno. Ker se je s Kalnokyjem ob enem tudi nemški general-konzul v Egiptu v Varzin podal, časnikarji sklepajo, da se je menda jedro govora okoli Egipta in Angleške pletlo, še več pa okoli poslednje države, s ktero bi se Bismark neizrečeno rad sprijel, kar bo vsakdo razvidel na prvi pogled, kdor prebira nemške časnike izhajajoče v nemški državi. Vsi so polni svetega ognja za žaljene nemške pravice v Afriki in vsi kličejo dijaskura Bismarka in Moltkeja na pomoč proti samosilnim Angležem. Da se pa s tako mogočno državo, kakor je angleška ne dá kar meni nič tebi nič boj pričeti čez noč, Bismark prav dobro vé, in za toraj se mu zdi neogibno potrebno poprej in to ob pravem času ozreti se po prijateljih, kteri, če bo treba, bodo tudi pritisnili. Egipt in njegov slab finančni položaj je bil, tako se sodi, le plašč na državniškem posvetovanji v Varzinu, pod katerim sta Kalnoky in Bismark o Angleški ugibala, in da bi po diplomatični navadi pravi namen pogovora svetu bolj prikrila, povabila sta še nemškega general-konzula v Egiptu v Varzin.

Izgon ruskih podanikov iz **Berolina** ima svoje prave vzroke v anarhizmu in nihilizmu. Berlin je bil do sedaj nekako pribežališče pustolovcem in drugim ljudem te vrste, ki so enaki ptičem pod nebom, kteri ne sejejo in ne žanjejo, oče nebeški jih pa vendar-le preživi; te vrste ptiči so bili v Berlinu navadno najugodnejši naraščaj anarhistov in socijalistov. Kjer je podrla enega državna pravica, stopilo je takih pustolovcev takoj pet na njegovo mesto. Redarstvo je to sprevidelo in je jelo vse ptuje elemente, ki nimajo stalnega zaslužka, premoženja ali posestva, iz Berlina izganjati. Ko bi pač enako tudi druge velevlasti vsaka pred svojim pragom pometati jele, anarhistov bi h krati zmanjkalo; tako pa ti ljudje na državne stroške lepo potujejo iz dežele v deželo, kakor lastovice in drugi selivni ptiči; danes tukaj, jutri tam, v druge kraje, v druga mesta, kamor jih pripelje cesta. Razun doma skoraj povsod nepoznan lahko anarhist nekaj časa svoje burke s človeškim življenjem in imetjem uganja, ko mu pa tla le prevroča postajati prično, jo pa drugam pobriše. Nemške vlada jih je potipala za pravo želico, naj se le druge po njenem izgledu ravnaajo, pa bo anarhizma kmalo konec. Doma se taki tiči lagje love, kakor pa na ptujem.

Novice, ki dohajajo iz **Rima**, izražajo vse splošno zadovoljnost, da so se preklicale laži, ki so se Schlözerji podtikale. Vse, kar so liberalni

nemški listi grdega o papeži pisarili, češ, da so Schlözerjeve besede, dokazalo se je, da je bilo vse gola laž. Schlözer pojde nazaj v Rim, kjer se bodo obravnave gledé razmer katoliške cerkve na Nemškem zopet začele. Kakor se nadjajo, se bode še to jesen vredilo nameščenje v gnezensko-poznanski nadškofiji, ob enem se bode pa tudi določilo o bodoči izgoji duhovništva na Nemškem in o pravici maševanja.

Pristop *Rusije* k avstro-nemški zvezi je vsled telegrama, ki ga ima „Politika“ od 20. t. m. iz Berolina, gotov, ter mu prav nič več drugega ne manjka, kakor oblike potrdila. Tudi je vže dognano, da se snidejo vsi trije cesarji, avstrijski namreč, nemški in ruski. Kraj in čas določil bo starosta med njimi, nemški cesar Viljem sam. Ta tricarska zveza bode korak, ktereга pač smé cela Evropa z zadovoljnostjo pozdraviti. Ne le, da ji bo po njej mir za dolgo časa, t. j. za čas obstanka njenega ohranjen in zagotovljen v okvirju teh treh držav, temveč tudi anarhizmu zagodla se bo smrtna pesem, kateri se sedaj brezumno šopiri in gospodari po Avstriji, Nemčiji in Rusiji, da je res groza. Tudi za splošno razoroženje bil bi to jako ugoden trenutek, ker bi se velesile duga drugi zaupajoč, druga na drugo lahko zanašale in svoje vojaške oddelke na četrt sedanjega števila v aktivni službi lahko zmanjšale. Znaniti bi bilo dobro, ako bi se za celo vojsko vpeljala zistoma, ki jo imamo sedaj pri brambovcih vpeljano.

Telegram iz *Pariza* sporoča, da sta tista dva francoska častnika, ki so jih v Koblenau na Nemškem zaprli, ker sta se jim zdela sumljiva ovađstva, že zopet prosta. Tako so namreč hotli v Berlinu.

Sedaj so se že Nemci sami poprijeli ideje, da bi ne bila napačna *zveza Nemcev s Francozi*, to se vé, da ne v nobeno drugo svrhu, kakor to, da bi se potem oboji skupaj nad Angleže spravili. „Köln. Ztg.“ si na vse mogoče načine prizadeva, da najpoprej Gladstonovo politiko v Egiptu, kolikor mogoče osmeši, potem pa prav po eigansko Francozom prigovarja, da naj se z Nemci proti Angležem zvežejo, ktere bodo potem oboji skupaj do dobrega naklestili; ob enem pa „Köln. Ztg.“, kakor se to pravemu mešetarju spodobi, tudi ne pozabi slabe strani na solncu razpostaviti, ktero bi kaka slučajna zveza Francozov z Angleži proti Nemcem imeti utegnila. Nemcem kakor Francozom mora po njenih mislih vse na tem ležeti biti, da skupno napadajo Angleže, ki imajo svoje naselbine drugim narodom na škodo po celem svetu raztresene. Od kod da je na Nemškem toliko vetra proti Angležem, pojasnuje nam nekoliko okoliščina, ker so Nemci sprevideli, da vendar sporazum Francozov z Angleži, na ktereга poslednji še vedno čakajo, ni še nemogoč, Angleži si ga celó želé. To pa ravno Nemce grize, za to pa na vsak način poskušajo, kako bi sporazumljenje za večne čase onemogočili, kakor so v Londonu mnogo k temu pripomogli, da se ni zamoglo vkoreniniti. Če tudi bodoča prijaznost med Nemci in Francozi ni ravno nemogoča, je vendar-le po sedanjih političnih razmerah, ktere se pa lahko kar čez noč presučejo (kajti v politiki je vse mogoče), še neverjetna. Toliko sovraštva kakor se ga po Franciji proti Nemcem nahaja, ne ugasne kmalo.

Angleške politične akcije sedaj niso nič kaj prida, kajti popolnoma osamljeni stojé na političnem rovaši sinovi Albijona. Avstrija, Nemška in Rusija obrnile so jim že na egiptovski konferenci hrbet in so se jele s Francozi sporazumljevati; sedaj tudi severno amerikanska zaveza nekaj miga, kar pa ne velja Angležem, temveč njej nasprotnim državam namenjeno je tisto miganje gledé Egipta. Lahki še ne vedó ali bi se in kako bi se polagoma in po tistem odmaknili od Avstrije in Nemčije, ter se prilizili — Francozom, ktere so do sedaj vedno pisano gledali; toda laška politika je že taka, da je tistemu dobra prijateljica, kjer se kakage grizljeja nadja. Ako se to zgodi, ostali bi Angleži, če tudi okoli in okoli v vodi, vendar le čisto na suhem v političnem oziru. Tega se bode pa praktični Anglež varoval bolj nego živega ognja. Zarad tega se je pač nadjati, da ne bodo dalje ob južno-zapadnem nabrežji afrikanskem silnosti prodajali nasproti Nemcem, in da se bodo gledé Egipta konečno vendar-le za nekaj določnega odločili morali. Večnega cincarenja, ki ni ne krop, ne voda site so že vse velesile, najbolj pa Egipčani sami. Če je Angležem sploh kaj ležeče na ohranitvi Egipta, gledajo naj, dokler je čas, da ga spravijo v red, kajti prav nič nemogoče ni, da bi se danes ali jutri morda Lahki in Francozi zanj ne oglasili; obojim je tako pri rokah kakor nalašč, in kdo je porok, da bi ga jim Evropa morda ne izročila, ako se zavežejo, da ondi red napravijo.

Francoski admiral Courbet dobil je ukaz, da naj se Ke-Lunga na otoku Formosa stalno polasti ter naj napade Fu-Ceu. Vsled tega odideta še dva vojna parnika v podporo admirala Courbete iz Francoskega v kitajsko vodovje. Francozi so še vedno teh misli, da se jim bodo Kitajci podali in plačali 80 milijonov frankov; če ne bo drugače, bodo Francozi tudi zadovoljni, ako se jim prepusti pobiranje carine po nekterih mestih za toliko časa, dokler se odškodovanje popolnoma ne splača.

Angleži jeli so se resno pripravljati na ekspedicijo, ki pojde po Gordana v Chartum. Le za pot se niso še zadrdno odločili. So, ki trdijo, da bi bilo za ekspedicijo dobro, ako bi se od Assuana, ki je na polovici pota od Aleksandrije do Chartuma, po-

dala po Nilu na malih čolnicah in ladjah, katerih je ondi v obilnosti, jih pa tudi še izdelujejo. Drugi so pa zopet za to, da bi se cela ekspedicija peljala po Nilu do Wadi-Halfe in bi od ondot po suhem vdarila preko Semne v Dongolo, ter bi se na ta način ognila dvema kataraktoma in pa velikemu ovinku, ki ga Nil napravi od Wadi-Halfe pa do Abu-Hamreda. Gledé postopanja dobila je ekspedicija zapoved, da je nje glavna naloga edino le oproščenje Gordona. Z Mahdijem drugače nima posla, kakor če bi jo on sam napadal.

Evropska konferenca, na kateri se bode reševala najnovejša država, ki še nima ne ministrov, ne uradnikov, pač že precej pridnih in razumnih naseljencev, država, ki se razprostira po veliki srednjeafrikanski zemlji okoli reke Kongo, sklicala se bo še to jesen v Berlin, kjer se ji bo določila trdna oblika za bodočnost.

Izvirni dopisi.

Iz Ribnice, 21. avg. (Volitev deželnega poslanca) za Kočevje in Ribnico vršila se bo 26. t. m. Volilcev je v Kočevju 99, v Ribnici pa 72. Večina je toraj odločno na Kočevski strani, zlasti ker je tudi v Ribnici nekaj volilcev, ki stanovitno glasujejo z liberalno stranko. Le tedaj bi bilo upanje zmagati, ko bi vsaj četrtinka volilcev Kočevskih odločno glasovala z Ribnico. To pa se nikakor ne dá doseči. Pač so nekteri volilci v Kočevju mislili na g. Fortuna, ki bi ga bili gotovo tudi Ribničani radi volili, toda zdaj so tudi zmernejši popustili to kandidaturo ter sklenili soglasno voliti Auerspergovega oskrbnika g. Fabra. „Schulvereiner“ so hotli voliti notarja Burgerja, pa so naposled vsaj toliko odjenjali, da so tudi oni sprejeli kandidaturo g. Fabra.

„Laib. Wochenblatt“ čenčá, da sta dekan Skubic in poslanec Klun delala za okrajnega glavarja Kočevarja in Ribničanom priporočá naj pokažejo svojo spravljivost in naj pusté Kočevarjem vsaj enega poslanca. Gotovo je, da bi bil g. okrajni glavar izvoljen, ko bi kandidiral. Toda pri sedanjih okoliščinah on na poslanstvo še mislil ni, in tudi omenjena gospoda sta še le iz „Wochenblatta“ zvedla, da se ime g. okrajnega glavarja v dotiko spravlja s prihodno volitvijo. Kar pa dobre nauke zadeva, ki jih „Wochenblatt“ Ribniškem volilem pa narodni stranki in vladi daje, bi se bili pač bolje Kočevarjem pristovali. Ribniški volilci so že zadnjič pokazali, da ljubijo mir in porazumljenje s Kočevskimi sosedi, ker so pritrdili volitvi g. Brauneta. Tudi sedaj bi to storili, ko bi bili Kočevarji izbrali zmernega, značajnega, poštenega in pravičnega moža iz svoje srede za kandidata, kakor sta n. pr. Jurij Röthel, ali pa Jožef Verderber (Baierisch-Josef). G. Faber pa, ki zasluži sicer vso čast in hvalo, ni Kočevar ter je v prvi vrsti služabnik kneza Auersperga. Zato pač Kočevarji nimajo nobenega vzroka Ribničanom kaj oponašati ali očitati, ako ne volijo g. Fabra. Sicer pa je izvolitev njegova, ako Röthel ali Verderber ne sprejmeta kandidature, gotova in Ribničani se v tem slučaju volitve še vdeležiti ne mislijo, ampak Kočevarjem pustiti, naj imajo svojega zastopnika.

Z Notranjskega, 20. avgusta. Ker se je dr. Zarnikovega shoda v Postojni, dne 15. avgusta, vdeležilo tako pičlo število povabljenih, da se ni dalo dostojno zborovati in je kandidatura dr. Zarnikova sama po sebi propadla, bilo je pričakovati, da bode volilni shod sklican po drž. poslancu A. Obrezi mirno in gladko, brez preprirov in daljših obravnav skončan, ter da bo edini kandidat za poslanstvo v dež. zbor namesto odstopivšega dr. Zarnika, gosp. Obreza sam, enoglasno sprejet za izvolitev. Toda mala peščica volilnih mož začela je z vso silo in strastjo temu ugovarjati in zopet dr. Zarnika na poslaniški sedež vzdigovati. Pogum jim je dajala trojica vročerkvinih mladih Postojnčanov. Zakaj se niso ti junaki v polnem številu zbrali k shodu dr. Zarnikovem? Zakaj so pustili svojega kandidata 15. avgusta takó obsedeti? Takrat je kazalo blizo priti in dr. Zarnika z nova za kandidata proglasiti. Ač bi mogel dr. Zarnik — vprašamo javno, po sklicanem zboru 15. avgusta, kjer so ga volilci takó nečastno pustili na cedilu, sploh sprejeti kandidaturo? Gotovo bi mu čast tega ne dovolila. Dr. Zarnik, da ostane dosleden, bi v sedanji deželni zbor sploh ne smel iti ter vsteti se med tovariše, od katerih se je demonstrativno ločil. Nasledek njegove izvolitve bi morala biti nova odpoved deželnemu poslanstvu. Dr. Zarnik je dober politik, spreten govornik in ima mnogo zaslug za narod slovenski v političnem živ-

ljenju, je vsem znano; a v sedanjih razmerah bi jaz namesto njega poslanštva nikakor ne sprejel.

Da je naš drž. poslanec, g. A. Obreza, vreden zastopnik naroda našega, zlasti svojih Notranjskih volilcev, je pokazal pri mnogih prilikah dejanjsko. Njegovih prizadetev in pridobitev za Notranjsko v drž. zboru ni treba naštevati, ker so slehernemu znane. On sam je že večkrat svojim volilem dajal račun od svojega delovanja v drž. zboru. Ali bi ne dali Notranjci svojemu zaslužnemu drž. poslancu velikanske nezaupnice, ko bi sedaj njegovo kandidaturo za dež. zbor zavrgli? Ali bi ne bil gosp. Obreza moralno primoran drž. poslanstvo odložiti, ako bi on sedaj kot edini javno proglašeni in priporočani kandidat za dež. zbor propadel? — Že doslednost toraj velevala, g. A. Obrezo za dež. poslance izvoliti, ne gledé na to, je-li on vladin ali ne, ga li priporočá „Lj. list“ ali ne, kateri ni naše glasilo in čegar srdite polemike noben pameten človek ne odobruje. Volili bomo g. Obrezo, ker je Notranjec, ker je naš mnogoletni, zaslužni drž. poslanec in sploh narodnjak Notranjske.

Ako je g. Obreza vladi bolj po godu kot dr. Zarnik, nam je čisto vse eno, dasiravno mora vsak Slovenec pripoznati, da nam je sedanja vlada z grofom Taffe-jem v Beču in z baronom Winklerjem v Ljubljani vendar pravičnija kot vse poprejšnje, in smo Slovenci po teh dveh možéh marsikaj dosegli, za kar smo se pri prejšnjih vladah zastoj trudili. Gotovo je tega narod slovenski do cela prepričan, sicer bi ne bilo toliko odličnih občin dežele naše teh dveh zaslužnih gospodov izvolilo si za častna uda svoja.

Res je, da ima Notranjska lepo število vrlih domoljubov bistrega uma in vnetega srca, kateri bi bili sposobni za deželno poslanstvo, toda našemu državnemu poslancu, g. A. Obrezi, je treba vendar-le dati prednost pred drugimi.

Čemu toraj toliko nasprotovanja proti g. Obrezovi kandidaturi? Čemu besno početje Postojnskih L. zoper duhovnike, ki so bili pri shodu 17. avgusta. Je-li slovenski duhovnik najbolj zavržen človek? Ali ni mar on toliko izobražen kolikor vsak drugi Slovenec, ki se hoče prištevati k omikanim? Ali ni mar slovenska duhovščina vneta za narod svoj skozi in skozi, — ali ni ona prva budila Slovencev k narodni zavesti? Ali ni ona pri vseh narodnih podjetjih prva z besedo in z denarjem sodelovala? Mar li ni slovenska duhovščina steber narodnosti? Slovenec toraj, ki duhovnika zaničuje, kaže, da v omiki sploh nima zaumena, da je brezverec, ker sicer bi se nikoli tako ne obnašal. Koliko je potem njegova narodnost vredna? Exempla odiosa.

Pri shodu 17. avgusta je bilo pričujočih 7 duhovnikov, ki so gotovo vsi volilni možje, sicer bi ne bili navlaš storili dolge poti v Postojno. Videli smo le enega duhovnika po volitvi na dvorišču g. Vičičeve gostilne, kateri se pa zborovanja ni vdeleževal ter kalil miru kakor drugi nepoklicani nagajivci.

Konečno še eno besedo. Čula se je zopet stara, tolikrat ponovljena in ravno tolikrat ovržena fraza: „duhovnik naj se ne meša v politiko!“ Žlahtni gospodič, ki je blagovolil izustiti te velemodre besede, naj bi več bral in mislil kakor govoril, potem bi se mu ne snemale take bedaste z jezika. Duhovnik se mora mešati v politiko, ker se tudi ta meša v njegove zadeve. Sveta naloga je slehernemu duhovniku pri volitvah ljudi podučevati, koga naj volijo in duhovnik bi svojo dolžnost zanemaril, ako bi tega ne storil. Prevzvišena škofa Linški in Solnograški sta nas s svojimi izvrstnimi pastirskimi listi v tej zadevi še bolj podprla v tem prepričanju. Le odpadnik od Boga in vere se more drzniti duhovnika inzultirati, ker se poslužuje državljanskih pravic svojih in ne vedno ljudstvo podučuje, koga naj pri volitvah v javne zastope voli.

Neki drugi gospod je sprožil ravno tako bistroumno besedico: „duhovni zato vlečejo z. g. Obrezo, ker se za njih plačilo poteguje“. Ta plača, za katero se poteguje ne samo g. Obreza, ampak večina državnega zbora, je tako neznatna, da bi Vi, visokorodni gospod, še mnogo tanjšo suknjico nosili, ko bi se Vam enaka plača odkazala. Gospoda, imejte vendar pamet! Slovenski duhovni niso grobokopi, akoravno pri pogrebih radi kake groše zaslužijo; — grobokopi naroda so tisti liberalni narodnjaki, kateri bi radi naše pošteno, nepopačeno ljudstvo zagreblili v grob brezverstva, — pa se jim — hvala Bogu — do zdaj še ni posrečilo. Bog daj — upamo, da se jim tudi ne bode posrečilo!

G. A. Obreza je naš kandidat, kateri bo 25. t. m. tudi gotovo izvoljen z veliko večino. Prepričani smo, da bode poleg dr. Vošnjaka goreč zagovornik Notranjske ter da se bode krepko in možato potezal za naš blagor v vseh zadevah, ako bi tudi kedaj vladi ne bilo po volji. Živio naš poslanec!

Nek volilni mož.

Z Notranjskega, 21. avgusta. Ko berem poročila o volilnem shodu v Postojni 15. in 17. t. m., se moram čuditi, da se toliko laži trosi. Že dogodba, da 15. t. m. se je na poziv dr. Vošnjaka in dr. Zarnika zbralo samo 6 volilnih mož, obsoja oba in sicer tudi prvega zavolj drugega; kje je bila nagajivost nezrelih dečakov ondaj? Ako kdo „Narodove“ brzojave in dopise bere, mora kar strmeti, ker nahaja same laži. Brzojavila sta „Narodu“ nek Goričan in nerodni A. L., pa popolno skovane laži; vam so naši dopisniki resnico poročali. Tako je bilo in nič drugač. Vsaj že obilna vdeležitev shoda na poziv g. Obreze kaže kdo ima prav „Slovenec“ ali „Narod“ in koga Notranjci poslušajo. Ako „Narod“ vkljub temu le lažnjive dopise prinaša in za dr. Z. reklamo dela, slobodno mu, nas in našega postopanja to ne bode motilo.

Brzojav, podpisan „narodni volilci“ bi se resnično glasil: „Nerodni nagajivci“, ker ti nagajivci niso volilci, in ako bodo zanaprej, bodo za skupino mest in trgov, ne pa kmetijskih skupin, tedaj jim vsa ta reč nič mar ne gré.

Tem nerodnim nagajivcem ni nič svetega; od poštenih in spoštovanih starišev rojeni, pozabili so vso dostojnost in obnašanje olikanih ljudi. In kaj so storili za slovenski narod, za narodnost, za domovino? Da pohujšljive pesmi popevajo in popivajo na zdravje domovine: To je vse, kar imajo pokazati. Čudno, kam človeka strast tira!

Iz Vipave, 21. avg. Ravno je 20 let, odkar se je Vipavska čitalnica ustanovila, z radostjo se še tistega dneva spominjamo, če pa vendar natanko pomislimo, vidimo, da mnogo takratnih vdeležencev in govornikov ni več med nami.

Da je čitalnica po celi naši dolini ljudstvo iz spanja zbudila in ga k zavednosti budila, da smo Slovenci, se ne dá tajiti.

Celih 20 let je v človeškem življenju že dolgo časa, za to pa bode Vipavska čitalnica dne 8. sept. t. l., to je na malega Šmarna dan popoludne slavnosti dvajsetletnice svojega obstanka praznovala. Te slavnosti se bode tudi Ljubljanski „Sokol“ z zastavo vdeležil, in ljudstva se tem več nadjamo, ker bode ta dan največji letni shod pri cerkvi sv. Device Marije v Logu pri Vipavi. Komur je tedaj le mogoče, naj se ta dan v našo dolino potrudijo, že naprej lahko rečemo, da mu ne bode žal.

Iz Rudolfovega, 18. avgusta. Jako tiho in mirno je sedaj po našem mestu, ker je na počitnicah vsak, kdor se le zamore odtegniti za nekaj dni. Tudi dopisi prihajajo tako redkoma, da bi si človek lahko mislil, češ, dolenjska metropola je že izginila iz sveta. Narodno gibanje pa je prav živahno. Tudi „Narodni dom“ se prav marljivo izdeljuje; v nekoliko tednih bode lepo poslopje, ki je povsem mestu na kras, popolnoma dodelano. — Nekoliko novega življenja so prinesli v mesto brambovci, ki imajo sedaj svoje letne vaje; a žalibog da kmali zapusté mesto za vselej, ker se preselijo v Ljubljano. Lepa vojašnica bode toraj stala prazna. To bode hud udarec za mesto, pa tudi okolico; marsikak novič so pustili vojaki v mestu, okoličanje pa svoje pridelke, osobito ovočje, lahko prodali. Če se posreči še onim gospodom, ki delajo zistematično na to, da se zatre zgornja gimnazija, in to le zaradi tega, ker jim tukaj ne vgaja, o čem bodo živeli meščanje, ki so večinoma le obrtniki in trgovci! S poljedelstvom pečajo se le malo.

Današnji dan, kot rojstni dan našega presv. cesarja, praznoval se je prav slovesno. Po raznih hišah so bile videti razobešene zastave. Ob pol osmi uri so imeli brambovci poleg vojašnice v lepo ozaljšanem šotoru sv. mašo, katero je služil č. g. kanonik Hočevan. Te slovesnosti se je vdeležil tudi uniformiran meščanski kor s svojo godbo, pod vodstvom svojega novega, kakor je videti, jako spretnega kapelnika g. Tučeka, ki je ta dan menda prvič javno nastopil. Precej se je zapazilo, da je godba v spretnih rokah. Naj bi le dolgo tako ostalo! Vsaj upati je, ker se je posrečilo pridobiti tudi one gospode, ki so se doslé društvu odtegovali. Tudi mnogo občinstva se je vdeležilo te slovesnosti, in to tem bolj, ker je bil ravno tržni dan. Ob deseti uri pa je bila

pontifikalna maša v kapiteljski cerkvi. Pri tej božji službi so bili navzoči vsi uradi v mestu. Popoludne je bil banket, pri katerem so se vrstile običajne napitnice.

Križev po leg Kostanjevice, 21. avgusta. (Pri-znanje.) Da posežem nekoliko nazaj, mi g. vrednik ne bote zamerili, nisem mislil še enkrat poročati o žalostnem prvem avgustu za Krški okraj, da ne dobim zato posebnega povoda. Prvi avgust je bil v tem okraju zares nekaj čuden dan. Lepo je solnce sijalo in vroče je bilo, da je kar peklo; kar naenkrat se malo zabliska ter zagromi in pri solnčnem svitu začne biti suha toča, da je strah in groza, kar so skušali posebno oni, ktere je nesreča zunaj na prostem dobila. Čudno je bilo vrh tega tudi to, da je nesreča skakala sem ter tje, kakor bi si bila zbirala svoje žrtve, in žalibog, da pri tem skakanji zadene tudi nekoliko našo faro, vdarila je le tesno rižo, toda kjer je, tam pa dobro, vinograde popolnoma vničila. Slavo moramo pripoznati našemu zastopniku v deželni in državnemu poslancu g. Viljemu Pfeiferju, da se je takoj po nesreči prikazal v teh krajih, ter napravil sam prošnjo do sl. deželnega odbora in jo gotovo tudi krepko podpiral, kajti sl. deželni odbor je takoj ponesrečenim odločil lepo svoto 1500 gld. podpore. Želimo pač, da bi se tudi sl. vlada nekoliko bolj ozirala na besede našega zastopnika, kadar ji razlaga naše potrebe in nadloge, kajti javna skrivnost je, da se z Dolenjsko malo preveč mačehno ravna. Memogrede bode omenjeno, kako bi zdaj potrebovali vinorejske šole, ktera bi nam z ameriškimi trtami hitro prenovila naše vinograde, edino podlago našega življenja, ktera bi bila na Dolenjskem, kakor mi je zagotavljal neki zvedenec, ki se je menda tam šolal, veliko bolj na mestu, kakor na Slapu, od kodar bi menda svoje gojence prav lahko pošiljali v Gorico. Neprijetno nas mora tudi dregniti, ako beremo, kako se govori in piše že o drugi postranski železnici na Gorenjskem, mislim namreč iz Ljubljane v Kamnik, med tem ko Dolenjci ene in prve toliko potrebne še vedno pogrešamo. Kako dolgo jo bomo še pogrešali?

Iz Celja, 21. avgusta. Tu imate število glasov, kolikor se jih je za konservativnega ali liberalnega kandidata pri današnji volitvi oddalo:

	glasov	glasov
Celje	za Neckermana 268	za Žolgarja 29
Vojnik	16	19
Žaveč	4	34
Sevnica	13	52
Laški trg	37	7
Brežice	72	12
Mozirje	—	39
Ljubno	—	43
Gornji grad	—	56
	Neckerman 410	Žolgar 291

Prvi je toraj izvoljen. Kaj mu je pripomoglo k zmagi? C. kr. uradniki in penzionisti. Z malimi izjemami so se vsi vdeleževali volitve in njihovo število je nad 100. Dober zgled in „korajžo“ so dali liberalnim in dvomljivim volilem vsi glavarji obilnih Celjskih uradnih, ki so vsi, brez izjeme glasovali za vladi nasprotnega kandidata. Prišlo je glasovat brezštevila c. kr. kancelistov, se vé, vsi so kakor na komando klicali ime dr. Neckermana. Dokler Taaffejeva vlada uradom ne pošlje drugih načelnikov, ali njim vsaj ne plaže, da se imajo glasovanja zdržati, tudi svojih ljudi ne dobi v razne zastope.

Bridko je pa zabolelo vsakega vernega Slovenca in Nemca, da je reprezentant katoliške cerkve, Celjski gospod opat odločno stopil v tabor cerkvi in zdajšnji konservativni vladi nasprotnih fakijskih fazerjev! Dr. Neckerman se je brezštevilkokrat že v svojem službovanji pokazal odločnega nasprotnika cerkvi in in našemu slovenskemu narodu. Kako zamore katoliški duhovnik z dobro vestjo takega moža voliti v deželni zbor. Na drugi strani je pa tudi prav veselo, da so nekteri trgi soglasno volili narodnega kandidata; toda najbolj nas veseli, da je celó Vojnik oddal več slovenskih kakor nemških glasov. Živili Vojniški Slovenci, ki so dosegli ta nepričakovani, za nas preveseli uspeh! Upamo, da se z nekolikim trudom posreči tudi Vojniški občinski zastop izviti iz rok ondašnjim nemško-liberalcem. S kratko besedo: Slovenci smemo biti prav zadovoljni z izidom današnje volitve. Če hoče vlada prihodnje leto le migniti s prstom, zmaga njej prijazen kandidat v tej mestni skupini.

Slednjič pa si ne moremo drugače, kakor da izrazimo svoje bridko obžalovanje nad onimi Celjskimi Slovenci, ki se niso upali k volitvi, dasiravno so mogli vedeti, da se nimajo bati ni jedne škode, če glasujejo za gospoda Žolgarja. In če bi morda za trenutek vsled svojega glasovanja morali gledati kakošen kisel obraz; naj se spominjajo onih ubožnih delavcev iz Celjske okolice, ki so rajše mnogo škode prestali, kakor da bi bili od zadnjih občinskih volitev izostali. Na taki način, dragi prijatli, da se volitvi umaknemo, ne bomo nikdar zmagali. Čez leta dni, ko se bomo zopet merili, bodimo nesplašljivi in korenjaki vsi, in zmaga bo naša!

Iz Štajarskega, 21. avg. (Izid kmetskih volitev v štajarski deželni zbor.) Da so štajarski Slovenci pri zadnjih volitvah v deželni zbor v vseh kmetskih okrajih sijajno zmagali, je že „Slovenčevim“ čitateljem dovolj znano. Konservativni Nemci na nemškem Štajarskem pa niso bili tako srečni, kajti mesto da bi bili prejšnja dva liberalna poslanca kmetskih občin vrgli, izgubili so še druga dva volilna okraja, tako da bodo v bodočem deželnem zboru štajarskem štiri liberalni poslanci kmetskih občin sedeli.

Ker je „Slovenec“ v štev. 189 v dopisu: Od Pohorja priobčil kandidate konservativnih Nemcev, ne bo od škode, če zdaj priobči tudi izvoljene poslance, in sicer hočemo v tesnem pregledu podati vse kmetske poslance s številom glasov, ki so jih dobili in s številom vseh volilcev, da se vidi, s koliko večino glasov je bil kateri izvoljen in v kakšni razmeri so bili národno-konservativni volilci proti liberalnim.

Izvoljeni so bili konservativni Nemci:

V Graški okolici posestnik Kaltenegger s 113 od 181 glasov.

V Weizu baron Gudenus s 142 od 162 glasov.

V Hartbergu župnik Schweiger s 87 od 140.

V Feldbachu Al. princ Lichtenstein s 130 od 215 in posestnik Ed. Thaller enoglasno.

V Radgoni Alfr. princ Lichtenstein s 95 od 114.

V Lipnici korar Alois Karlon s 142 od 194 in posestnik Lehman s 149 od 194.

V Stainzu posestnik Jožef Kurz s 141 od 189.

V Judenburgu posestnik Anton Bärnfeind z 58 od 100.

V Murau kmet Gregor Stadlober s 43 od 67.

Liberalni Nemci so bili izvoljeni:

V Brucku Alois Posch s 84 od 118 glasov.

V Leobnu Anton Mayeregger z 38 od 70.

V Liezenu Mat. Wilfinger s 45 od 50.

V Irdningu Thom. Köberl s 36 od 68.

Narodno-konservativni Slovenci pa so bili izvoljeni v volilnih okrajih:

Maribor baron Gödel-Lanoy s 142 od 244 in dr. Radaj s 143 od 244 glasov.

V Ptujju župnik Božidar Raič s 135 od 162.

V Celju dr. Ferdo Dominkuš z 247 od 285 in Miha Vošnjak z 248 od 285.

V Ljutomeru Jožef Kukovec s 116 enoglasno.

V Slov. Gradcu dr. Jožef Šuc z 59 od 95.

V Brežicah Jožef Jerman s 93 od 118.

Kmetske občine bodo toraj v bodočem zasedanju deželnega zbora v Gradcu zastopale 11 konservativnih Nemcev, 8 konservativno-narodnih Slovencev in 4 liberalni Nemci. Ker smo Slovenci v Brežicah eden narodni sedež pridobili, Nemci pa so dva konservativna sedeža zgubili, zato bode v tej skupini le za eden glas razločka proti prejšnjemu zasedanju deželnega zbora. Ali bodo mesta, ki danes volijo, izvolile same liberalce, kakor do zdaj, bomo do takas, da se te vrstice natisnejo, že vedeli.

Veliko posestvo voli 26. avgusta; izid se še tudi ne dá za gotovo naprej povedati.

Iz Maribora, 21. avgusta. (Volitev mestnega poslanca v deželni zbor.) Dosedanji deželni poslanec Mariborski, dr. Jos. Schmiderer je hotel po sili postati poslanec kmetskih občin Mariborskega volilnega okraja, ali kmetski volilci so mu predvčerajšnem zadosti jasno povedali, da si oni ne dajo poslancev vsiljevati, ampak da si jih volijo po lastni volji, kateri se jim zdijo najbolj primerni in sposobni. Bržčas si je dr. Schmiderer drugi poslanski sedež le za to želel, da bi v Mariborskem mestu komu drugemu prostor naredil, kar se mu pa ni posrečilo.

Govori se, da so se nekdanjemu poslancu in sedanjemu županu po tem sedežu sline cedile, vendar

Dalje v prilogi.

javno se on o tem ni izjavil; pač pa so nekteri drugi bogovi nižje vrste se oglašili, ki bi blage volje zasedli od Schmidererja izpraznjen stol, med temi neizogibljivi profesor Nagele. Ker je pa dr. Schmiderer pri kmetskih volilcih na cedilu ostal, morali so se vsi drugi kandidati umakniti, in Mariborčani so si danes na rotovžu spet izvolili svojega prejšnjega poslanca dr. Schmidererja, s katerim so bili prej zadovoljni in bodo gotovo tudi dalje naprej.

Posebne navdušenosti sicer pri volitvi ni bilo videti, kajti volit je prišlo samo okoli 40% volilcev in še ti so jo takoj domú pobrisali, tako da pri objavljenji izida volitve ni bilo žive duše na volišči izvzemši volilno komisijo. Dr. Schmidererja boja pa še v Mariboru ni, ker se je po predvčerašnjem propadu takoj odpeljal Bog vé kam. V zadostenje za velike stroške in prazni trud pri kandidiranji v kmetskih občinah nameravali so ga mestjani enoglasno izvoliti, pa se jim ni posrečilo.

Letošnja volilna praska je s tem dokončana. Drugo leto pridejo pa spet volitve v državni zbor na vrsto, in takrat bo spet gotovo v kmetskih občinah hud volilni boj, v ktere ga pa bomo po letošnji častni zmagi še z večjim zaupanjem stopili, kakor letos.

Domače novice.

(Zasežen) je bil včerajšnji „Slovenec“ zaradi dopisa iz Celja, prinašajočega izid obravnave pred Celjsko sodnijo, ki se je pretečeni torek ondi zvršila proti občinskemu slugi v Celjski okolici Tomažiču, srenjskemu pisarju Hofmannu, čevljarju Kumpanu in posestniku Zajcu, zatoženim zlodejstva goljufije pri volitvah. Da naše bralce nekoliko odškodjemo pridjali smo današnjem listu prilogo.

(Prestave v štajersko-kranjski provinci č. o. kapucinov). Iz Gorice: o. Angelik za vikarja v sv. Križ. Iz Celja: o. Miroslav za gvardijana v Celovec, o. Dijonizij za vikarja v Celovec, o. Kajetan v Schwannberg. Iz Wolfsberga: o. Gottfried za vikarja v Schwannberg, o. Alojzij v Celovec. Iz sv. Križa: o. Ladislav v Celje. Iz Krškega: o. Odilo za gvardijana v Loko, o. Ubald postane gvardijan. Iz Celovca: o. Gregor za gvardijana v Celje, o. Gelazij za vikarja v Gorico, o. Adalbert v Wolfsberg. Iz Loke: o. Hermenegild za vikarja v Krško, br. Nikolaj v Murav. Iz Schwannberga: o. Rihard za gvardijana v Wolfsberg, o. Bonifacij postane gvardijan, o. Julij v Wolfsberg, br. Agrikola v Loko.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. dr. Fr. Feuš je postal stolni vikar, č. g. Ant. Borsečnik stolni kaplan, č. g. Alojzij Meško pa korvikar, vsi v Mariboru. Nastavljeni ali prestavljeni so č. g. Mart. Jurkovič za kaplana k sv. Ani na Kremsbergu, Jan. Čagron za kateheta v Sarajevo, Arnuš k sv. Vidu blizu Celja, Andr. Podhostnik v Bizelj, Jan. Bohanec v Št. Jurij na južni železnici, Martin Gabere v Cirkovec, Jernej Stabuc v Stari trg za II. kaplana, Jožef Kostanjevec v Kapelo pri Radgoni, Jožef Kranjc v Gornji grad, Vincencij Čepin v Št. Rupert pri Laškem, Mart. Stole pri sv. Martinu na Pohorji, Andrej Fišer k sv. Štefanu pri Šmariji in Vincencij Kolar v Damlje.

(Ponoviško grajščino) kupil je, kakor se po Ljubljani govori, g. Hren, lesni trgovec v Ljubljani, za nizko ceno 100.000 gld. s celim posestvom vred. Vest, ako je resnična, je za nas Slovence tim bolj vesela, ker smo si na ta način zopet za enega moža v velikem posestvu na boljsem.

(Vojaki) prišli so včeraj dopoldne ob 10. uri iz Postojne v Ljubljano, in sicer bivši slovenski sedaj hrvatski lovski batalijon št. 19 in pa slovenski pešpolk kralj Milan srbski št. 97. Oboji ostanejo tukaj do ponedeljka zjutraj, kedar odrine skupna sedanja posadka proti Kranji na velike jesenske vaje, ktere bodo trajale od 27. avgusta pa do 5. septembra. Vdeležil se jih bo tudi zapovednik tretjega vojnega kora fem. baron Kuhn.

(Rezervisti) kranjskega lovskega batalijona št. 7 gredó letos v Maribor k vojaškim vajam. Lep transport odšel jih je tje kaj 20. t. m.

(Novomeški brambovski batalijon št. 24) pride preko Litije v Ljubljano po železnici 28. t. m. ob 6. zvečer, ter bode imel eno uro počitka na kolo-dvoru. Ob 7. uri in 10 minut popelje se batalijon

naprej v Kranj, od kodar pojde peš v Trstenik, kjer ostane do 6. septembra pri velikih vajah.

(Velike jesenske vaje), ki jih bo imela 28. divizija letos na Gorenjskem, pričnó se 27. t. m. in trajajo do 5. septembra. Pri teh bodo vojaki sledeče razdeljeni: zapovedništvi 55. in 56. pešbrigade v Kranji. Polkovni štab Ljubljanskega polka v Predosljih, 1. batalijon na Brdu, v Predosljih in na Suhi; 2. batalijon na Britofu, v Orehovljah in Miljah; 3. batalijon na Visokem, na Lužah in v Srednji vasi; 4. batalijon na Prevolah, Gorenjah, Primskovem in Rupi. Polkovni štab pešpolka kralj Milan srbski št. 97 in 1. batalijon ostane v Kranji, 2. batalijon v Kranji, na Klanec, Hujah in Čirčičah. 3. in 4. batalijon v Šenčurji. Polkovni štab Celovškega pešpolka baron Dahlen št. 7 bo v Srednji vasi; 1. batalijon na Srednji vasi, Podtabrom, Spodnjem Podbrezji in Britofu; 2. batalijon v Križeh pri Tržiči, Žiganji vasi, na Bregu, Sebejnah, Steričnah in v Zgornjih Dupljah; 3. batalijon v Spodnjih Dupljah, Žejah in Bistrici; 4. batalijon v Kovorji, Žvirčah, na Hudem, Brezji in Bistrici pri Tržiči. Tretji batalijon Mariborskega pešpolka baron Beck št. 47 v Srednji vasi, v Zalogu, Goričah, Zgod. in Spod. Tenetišah. Lovski batalijon št. 27 na Kokrici, Mlaki, Tatinci, Spodnji Beli in Hrašah. Lovski batalijon št. 19 v Stražiših. Štab Slovenskega brambovskega polka št. 5 bo Predvorom; brambovski batalijon št. 25 (Ljubljanski) Predvorom, Novi vasi, Srednji Beli, Mačah, in Zgornji Beli; brambovski batalijon št. 24 (Novomeški) v Trsteniku, Bašlji, Babji vasi, v Žavljah; brambovski batalijon št. 72 (Primorski) v Tupaličah, Hotemažah in Viševku. Štab topniške divizije 12. polka v Kranji; baterija 10. v Naklem in na Pivki, baterija 11. v Kranji, baterija 12. v Predosljih in baterija 13. v Strohinji. Štab ulanskega polka št. 12 v Kranji, 1. škadron v Tupaličah in Hotemažah, 2. škadron v Kranji in Stražiših, 3. škadron po Velkem in Malem Naklu in Tabru. Zdravstveni oddelek št. 8 v Kranji.

(Volitev za deželni zbor štajarski po mestih) zvršila se je nesrečno za nas. Vsled obilnega pritiska propadla sta oba naša kandidata gg. Kunstek in Žolgar. Kakor je to samo po sebi žalostno, vendar — kar je to je. Potrpeti moramo za sedaj, med tem pa ne rok križem držati, temveč pridno delati, da se nam bodoče volitve, kedar se nam zopet povrnejo, boljše obnesejo.

(Učitelj) g. Janez Muren nastavljen je stalno na enorazredni narodni šoli v Drašicah pri Črnomlju.

(Godba v Zvezdi) bo jutri opoldne, če bo vreme, po naslednjem sporedu: 1. Koračnica. 2. Abertova ouvertura iz opere „Anna von Landskron“. 3. Straussov valček „Die ersten Curen“. 4. Koračnica iz „Flambeaux“ — Meyerbeer. 5. Straussova polka franč. „Pappacoda“. 6. Straussova polka brza „Passepartout“.

(Tat.) V prostorih deželnega odbora kranjskega stikal je danes zjutraj pred osmo uro tat prešetavši vse sobe od prve do zadnje. Pobral je ondi tri suknje, črne hlače in kapo. Poskušal je vlomiti v neko omaro kjer je slutil kaj okroglega, pa je našel le dobro ključavnico, ki ni kar nič odjenjati hotla. Denarja ni pobral nič in tudi druge škode ni nikake napravil. Ko je vse preiskal, zapustil je kraj svojih preiskav in odšel s tem, kar je ravno spotoma nabral.

(S koso težko ranil) na vratu je sinoči delavec Trobevšek drugega delavca na Tržaški cesti blizu Bobenčkove gostilne. Ranjenec ostal je celo noč pod milim nebom v svoji krvi na travniku ležé, kjer so ga še le danes zjutraj našli, ko se je bil šel njegov tovariš na mestni magistrat javit.

(Povožen pijanec). Iz Ribnice se nam poroča, da je šel v nedeljo 17. t. m. nek pijan človek iz Dolenjevasi domu proti Rakitnici. Na potu pride za njim težak z moko naložen voz Kočevskega peka. Pijanec bi se bil rad peljal ter se je po sili obesil na copan, pa je omahnil in tako nesrečno padel pod voz, da mu je šlo kolo čez noge in ga hudo poškodovalo. Koliko nesreč se je ljudem že vsled pijanosti zgodilo, in vendar ni videti, da bi žganje-pivstvo kaj pojenjevalo.

(Starčevićanskemu glasilu „Sloboda“) odtegnilo je ministerstvo notranjih zadev z odlokom 15. avg. t. l. za avstrijske dežele poštni debit.

(„Jurij s pušo“) se je zopet oglašil s polno torbo. Lovil je okoli Metlike in drugod po naši do-

movini, ter prinesel v resnici prav raznoterega in zabavnega na pregled. Komur ni žal za 1 gl. 50 kr. do konec leta, naj si ga odmah naroči, žal mu ne bode. Nasmejaj se bo, da bo vesel.

(Najnovejši sad „irredente“) v je Trstu prepovedan. Je to namreč neki na novo izdelan zemljevid z laškim pismom, ki skupno Italijo deli na 69 okrožij med kterimi so tudi že nerešena avstrijska mesta Trst, Gorica in Istra. Zemljevid je neki toliko temeljit, da ga je c. k. deželna sodnija v Trstu za avstrijsko Primorje prepovedala.

(V Gorici) delajo se priprave za obletnico po grofu Chambordu ki bo, kakor „Edinost“ poroča, v soboto prav na slovesen način. Napovedanih je menda ogromno število Francozov monarhistov.

(Morski volk) prikazuje se v Trstu okoli kopališč tudi letos, in je ta povodna zver okoli Trsta že nekaj let v navadi.

(Popravek.) V 191. št. „Slovenca“ vrinila se je pomota; č. g. župnik dr. Sue izvoljen je za poslanca v Slov. Gradci in ne v Slov. Bistrici, ktera je volila z Mariborom — se vé, da tudi narodno.

Razne reči.

— Nova goljufija poroča se iz Ogerskega. V komitatu Baja začela se je preiskava obojja ondašnje finančne straže zaradi velikanske goljufije, v ktero so vsi zapleteni od komisarja pa do najmlajšega stražnika. Kakor znano, se na Ogerskem prideluje tabak. Vsak kmet, kdor se hoče s taistim pridelkom pečati, dobi za to od finančne oblasti potrebno dovoljenje, v katerem mu je zajedno določeno, koliko da sme tabaka nasaditi. V Baji si je to oblast komisar prisvojiti znal, ter je on sam denar od kmetov pobiral, ki so ga za dovoljenje plačevali; tisti denar se je potem zabilježil in med financarje razdelil, ne da bi bila država le krajcar videla od vsega. Kmetje so pa za to smeli tabak saditi, kolikor se je ravno komu poljubilo. Kakor pa pri nobeni goljufiji ne steče vse gladko, tako se je tudi tukaj zgodilo. Nekdo je goljufno postopanje objavil državni finančni oblasti in minister je odredil ministerijalnega tajnika Dragoneskuja na čelu preiskovalne komisije, ktera je takoj prvi dan zaplenila nekaj tisoč še ne razdeljenega denarja, za jedno pa je priznala, da je tudi centralni komisar, ki ima v Szegedinu svoj sedež, zapleten v velikansko goljufijo. Sicer pa, ko bi ogerski finančni veljaki kaj pravega razumnštva imeli, bi se jim bilo moralo vendar že zdavnej posvetiti, da v Baji ne more nikakor vse v redu biti, kajti leta in leta že ni bilo ne vinarja dohodkov v državne blagajnice na račun tabakovega pridelka. Ni čuda, da gre z narodnim in državnim premoženjem vedno bolj rakovo pot.

— Velika množica kobilic prikazala se je na Španjskem. Osrednje španske pokrajine so neki tako napolnjene z njimi, da se drugzega ne vidi, kakor kobilica. Škoda, ki jo je ta požrešni mrčes napravil po polji, znaša vže 50 milijonov frankov.

— Rothschildu na zlo. Na Dunaji si je sozidal baron Albert Rothschild nasproti Belvederu prekrasno palačo, ki je stala 8 milijonov in meji na park kneza Schwarzenberga. Rothschild je prašal kneza, ako mu park proda; ko mu ta odvrne, da ga dá za milijon goldinarjev, ponudi mu Rothschild samo 700.000 gld. To je kneza pripravilo, da je dejal, da parka za nobeno ceno več ne proda. Da bi pa imel Rothschild vsaj razgled na park, dal je od svoje hiše, ki ima štiri nadstropja in stoji med palačo in parkom, tri nadstropja podreti. Komaj knez to zapazi, začne ob svojem parku zidati tri hiše s štirimi nadstropji in sicer tako da so okna obrnjena proti parku, golo ozadje pa k Rothschildovi palači. Te dni so bile te hiše, ki se bodo oddale posameznim družinam v stanovanje, že končane. Kaj si le misli judovski plemič?

— Dobrodelnik. Glavni posestnik papirnice v Pittenu Viljem Coulon je daroval pri priložnosti svojega 60. rojstnega dne 100.000 gld. v blage namene 30.000 gld. znaša matica, iz ktere bodo dobivali onemogli delavci ali njihove žene in otroci dosmrtno podporo.

— Relikvije sv. Jakoba Starejega, ktere so pred nekterimi leti našli v „veliki kapeli“ stolne cerkve v Št. Jakobu na Španjskem je spoznala kongregacija obredov pristne. Ko so sv. Oče odlok kongregacije potrdili, bil je ta dne 25. p. m. slovesno prebran v španjski cerkvi Santa Maria de Monserrato v Rimu. Pri sv. maši, ki se je brala na čast imenovanemu apostolu so bili pričujoči kardinal Bartolini, prefekt kongregacije obredov, mnogi prelati, oba poslaniška tajnika in španjski poslanec v Kvirinalu. Tako se je izpolnila želja nadškofa v Santjagu, kardinala Michel Paya y Ricono, ki je prvi mislil o teh svetinjah, med kterimi so tudi one učencev sv. Jakoba, Teodora in Atanazija, da so pristne in prave. Ko so v 16. stoletji napadli An-

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.